

Diarienummer
Projektnummer
Planens beteckning
Påbörjad
Antagen av KF
Laga kraft
Genomförandetid

2022.236 KS
23370
DP 2XX
2021-09-07
202x-xx-xx
202x-xx-xx
5 år

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för Erska 1:55
m.fl., Skolgatan i Sollebrunn,
Alingsås kommun

SAMRÅDSHANDLING

Standardförfarande
Plan- och bygglag 2010:900 (SFS t.o.m. 2021:788
och BFS 2020:8)
Upprättad: 2025-06-24
Reviderad: 2025-08-20

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SAMMANFATTNING	4
PLANPROCESSEN.....	4
BESKRIVNING AV DETALJPLANEN.....	5
DETALJPLANENS SYFTE	5
LÄGE OCH OMFATTNING	5
PLANHANDLINGAR	6
<i>Utredningar</i>	6
ÄRENDEINFORMATION	7
TIDIGARE DETALJPLANER	7
PLANERINGSUNDERLAG OCH STÄLLNINGSTAGANDEN.....	7
AGENDA 2030	7
11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.....	7
11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla	8
VISION 2040.....	8
ÖVERSIKTSPLAN FÖR ALINGSÅS KOMMUN	8
PLANPROGRAM FÖR SOLLEBRUNN TÄRTORT	8
PLANPRIORITERING 2025-2026	9
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	9
MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR.....	9
ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS	9
EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS.....	10
EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR HELA PLANOMRÅDET	11
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH KONSEKVENSER	12
STADSMILJÖ OCH BEBYGGELSE.....	12
<i>Förutsättningar</i>	12
<i>Konsekvenser</i>	12
KULTURMILJÖ	13
<i>Förutsättningar</i>	13
<i>Konsekvenser</i>	13
SOCIALA VÄRDEN.....	14
<i>Förutsättningar</i>	14
<i>Konsekvenser</i>	15
OFFENTLIG OCH KOMMERSIELL SERVICE	16
<i>Förutsättningar</i>	16
<i>Konsekvenser</i>	16
TRAFIK	16
<i>Förutsättningar</i>	16
<i>Konsekvenser</i>	19
NATURMILJÖ	24
<i>Förutsättningar</i>	24
<i>Konsekvenser</i>	25
MILJÖKVALITETSNORMER	26
<i>Miljökvalitetsnormer för luft</i>	26
<i>Miljökvalitetsnormer för vatten</i>	26

<i>Miljö kvalitetsnormer för buller</i>	26
HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT MILJÖBALKEN	27
<i>Planeringsförutsättningar</i>	27
HÄLSA OCH SÄKERHET	27
<i>Förorenad mark</i>	27
<i>Risk för översvämning</i>	27
<i>Buller och föroreningar</i>	28
<i>Räddningsvägar</i>	28
RIKSINTRESSEN.....	29
<i>Planeringsförutsättningar</i>	29
<i>Konsekvenser</i>	29
GEOLOGISKA OCH GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	29
<i>Planeringsförutsättningar</i>	29
<i>Konsekvenser</i>	29
HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	29
<i>Planeringsförutsättningar</i>	29
<i>Konsekvenser</i>	29
TEKNISK FÖRSÖRJNING	29
<i>El, fjärrvärme och tele</i>	29
<i>Dricksvatten och spillvatten</i>	30
<i>Dagvatten</i>	30
<i>Brandvattenförsörjning och olycksvatten</i>	30
<i>Avfall</i>	31
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	31
ORGANISATORISKA FRÅGOR.....	31
<i>Huvudmannaskap</i>	31
<i>Ansvarsfördelning</i>	32
<i>Avtal</i>	32
<i>Tidplan</i>	32
FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR	32
<i>Fastigheter</i>	32
<i>Kvartersmark</i>	32
<i>Gemensamhetsanläggning</i>	33
<i>Ansökan om lantmäteriförrättning</i>	33
<i>Rättigheter</i>	33
EKONOMISKA FRÅGOR.....	33
<i>Ekonomiska konsekvenser för kommunen</i>	33
<i>Ekonomiska konsekvenser för enskilda fastighetsägare</i>	33
<i>Ekonomiska konsekvenser för Sollebrunns Vägförening</i>	34
TEKNISKA FRÅGOR	34
<i>El- och teleledningar</i>	34
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER	35

SAMMANFATTNING

Planområdet ligger i centrala Sollebrunn. Planområdet omfattar Centrumgatan, Skolgatan och Gästgivaregatan samt två angränsande allmänna ytor i anslutning till Skolgatan, varav den ena idag används som parkeringsplats och den andra som park. Ett antal angränsande villatomter berörs också av att gatan breddas för att möjliggöra nybyggnation av en gång- och cykelväg.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra utveckling utmed Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan i Sollebrunn. Detaljplanen ska möjliggöra kommunalt huvudmannaskap för de allmänna ytor som är medtagna i planområdet. Vidare ska detaljplanen pröva möjligheten för utbyggnad av GC-väg längs Skolgatan och Centrumgatan samt möjliggöra för dagvattenhantering i enlighet med Alingsås kommuns dagvattenstrategi.

Detaljplanen bedöms överrensstämma med översiktsplanen och ett genomförande av detaljplanen bidrar till att Sollebrunn utvecklas som tätort. En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts och kommunen bedömer att detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan.

PLANPROCESSEN

Planprocessen regleras av Plan- och bygglagen 5 kap. Denna detaljplan tas fram enligt standardförfarande eftersom den ligger i linje med kommunens översiktsplan och inte bedöms vara av betydande intresse för allmänheten i Sollebrunn.

Under planprocessens inledande skede tas ett planförslag fram över ett område. Planförslaget redovisas på en plankarta med tillhörande planbeskrivning och illustrationskarta. För att samla information i ett tidigt skede om vad fastighetsägare, berörda hyresgäster, länsstyrelsen, lantmäteriet, kommunala myndigheter och andra som berörs anser om planförslaget genomförs ett samråd. Under samrådet, som är minst två veckor vid ett standardförfarande, kan ett samrådsmöte genomföras. Om man har synpunkter på planförslaget ska man lämna in dem i skriftlig form till kommunen.

Efter samrådet genomförs eventuella revideringar av planförslaget innan det tillgängliggörs för granskning. Under granskningen, som är minst två veckor vid ett standardförfarande, har fastighetsägare, berörda hyresgäster, länsstyrelsen, lantmäteriet, kommunala myndigheter och andra som berörs möjlighet att lämna sina synpunkter på planförslaget ytterligare en gång. När granskningen är avslutad sammanställs de inkomna synpunkterna samt svar på hur kommunen bemöter dem i ett granskningsutlåtande.

Efter granskningen kan endast mindre revideringar av planförslaget göras innan beslutet om antagande av planförslaget genomförs. Beslut om antagande av planförslaget fattas av kommunstyrelsen vid standardförfarande. Detaljplanen får laga kraft tre veckor efter att planförslaget antas, om inte beslutet om antagande överprövas eller överklagas. När detaljplanen har fått laga kraft börjar den gälla som en juridisk handling.

Standardförfarande

Detaljplaneprocessen

BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra utveckling utmed Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan i Sollebrunn. Detaljplanen ska möjliggöra kommunalt huvudmannaskap för de allmänna ytor som är medtagna i planområdet. Vidare ska detaljplanen pröva möjligheten för utbyggnad av GC-väg längs Skolgatan och Centrumgatan samt möjliggöra för dagvattenhantering i enlighet med Alingsås kommuns dagvattenstrategi.

Läge och omfattning

Planområdet ligger i centrala Sollebrunn. Planområdet omfattar Centrumgatan, Skolgatan och Gästgivaregatan samt två angränsande allmänna ytor i anslutning till Skolgatan, varav den ena idag används som parkeringsplats och den andra som park. Ett antal angränsande villatomter berörs också av att gatan breddas för att möjliggöra nybyggnation av en gång- och cykelväg. Kommunen äger majoriteten av marken inom planområdet.

Kartbild över planområdet

Planhandlingar

Plankartan är den juridiskt bindande planhandlingen. Till plankartan hör även planbeskrivningen (denna handling) och illustrationskartan som båda är planhandlingar, dock utan rättsverkan. Planbeskrivningen och illustrationskartan ska användas för att underlätta förståelsen av detaljplanen och vara vägledande vid tolkningen av den. Efter att granskning har genomförts upprättas ett granskningsutlåtande. Övriga handlingar utöver dessa är fastighetsförteckning, grundkarta och undersökning av betydande miljöpåverkan. Därutöver finns det även olika planeringsunderlag i form av utredningar och förstudier.

Utredningar

I samband med detta detaljplanearbete har en trafikutredning tagits fram som underlag. Utredningen har tagits fram av kommuns trafikplanerare i samverkan inom samhällsbyggnadsförvaltningen och finns som bilaga till detaljplanen.

Inom ramen för planprogramsarbetet för Sollebrunns tätort togs ett antal övergripande utredningar fram som tillsammans med planprogrammet legat till grund för detaljplanen. Dessa utredningar är:

- Trafikbullerutredning (Sweco 2020-10-06)
- Dagvattenutredning och skyfallskartering (Bergab 2021-03-25)

- Riskbedömning (Tyréns 2012-12-21)
- Parkeringsinventering (Sweco 2020-11-10)
- Trafikmätning (Roadinfo 2020-10-01)

Ärendeinformation

Genom budget för Alingsås kommun 2020-2022, KF 2019-11-27 § 220, gavs uppdrag om att ta fram en fördjupning av översiktsplanen samt att ändra två detaljplaner i centrala Sollebrunn. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-10-19, § 210, om att ändra den del av uppdraget som avsåg att det skulle tas fram en fördjupning av översiktsplanen till att det istället skulle tas fram ett planprogram för Sollebrunn. Planprogram för Sollebrunn antogs den 26 maj 2021, § 95.

Under hösten 2021 ändrades den del av uppdraget som avsåg planändring till att istället ta fram en ny detaljplan för delar av centrala Sollebrunn. Under processens gång har projektet delats upp utifrån förutsättningarna på platsen.

Tidigare detaljplaner

Planområdet omfattas av flera äldre detaljplaner från 1970- och 80-talet. För hela planområdet gäller att de äldre detaljplanerna utgår och ersätts av denna detaljplan när den vinner laga kraft.

PLANERINGSUNDERLAG OCH STÄLLNINGSTAGANDEN

Agenda 2030

I september 2015 antog Förenta nationernas generalförsamling en resolution med 17 globala mål för en bättre värld: Agenda 2030

för hållbar utveckling. Agenda 2030 är en handlingsplan för en hållbar framtid för människor och för vår jord. Detaljplanens genomförande ska speciellt bidra till att stärka två av delmålen i Agenda 2030.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

11.2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla

De offentliga miljöerna ska utformas med stort fokus på tillgänglighet och trygghet. Genom att möjliggöra för nya sammanhållna och trafikseparerade GC-vägar i centrala Sollebrunn ges bättre förutsättningar för fler att röra sig till fots och med cykel inom tätorten.

11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

Detaljplanens genomförande ska bidra till säkrare och mer inkluderande miljöer för olika befolkningsgrupper i Sollebrunn. Utanför skolan kan trafiksituationen förbättras säkerhetsmässigt genom en tydligare struktur för hur olika trafikslag ska röra sig, bland annat vid på- och avstigning för skolbusstrafiken. Passager över Skolgatan och Centrumgatan kan förbättras säkerhetsmässigt, liksom passager till anslutande vägar. För att de offentliga miljöerna ska upplevas som säkra och inkluderande är det viktigt att de gestaltas utifrån människors olika förutsättningar och behov. De offentliga miljöerna ska ges en grön inramning som främjar olika ekosystemtjänster.

Vision 2040

Alingsås kommun har antagit vision 2040 som en framtidsbild av vad Alingsås vill vara år 2040. Kommunens vision är grundbulten i arbetet och den utgör den långsiktiga styrningen och gemensamma riktningen för hela kommunen:

"Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla".

Översiktsplan för Alingsås kommun

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens mark- och vattenyta. En översiktsplan är ett strategiskt, politiskt dokument som på ett översiktligt sätt ska visa hur den fysiska miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är rådgivande för efterföljande beslut som rör mark- och vattenanvändningen.

Kommunfullmäktige har antagit fem målbilder för den fysiska planeringen i Alingsås kommun. Målbilderna har det övergripande syftet att nå en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling med avseende på mark- och vattenanvändningen i kommunen. Avsikten är att detaljplanens genomförande ska bidra till att uppfylla översiktsplanens målbilder främst genom målbild 3 – att Alingsås kommun ska vara del i ett effektivt kommunikationsnät, där kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik prioriteras.

Planprogram för Sollebrunn tätort

Planprogram för Sollebrunn tätort antogs av kommunfullmäktige den 26 maj 2021. Syftet med planprogram för Sollebrunns tätort är att utreda möjligheterna för utbyggnad av bostäder och verksamheter. Syftet är också att se över förutsättningarna för, och ge förslag på, utveckling av de offentliga miljöerna för ökad trivsel samt höjd trafiksäkerhet och tillgänglighet för fotgängare och cyklister. Planprogrammet ska fungera som underlag, stöd och vägledning inför kommande detaljplanering.

Planprioritering 2025-2026

En övergripande planprioritering är ett strategiskt planeringsdokument som anger hur kommunens samhällsplanerande resurser ska användas under kommande år. Planprioriteringen tas upp årligen eller vid behov, för fastställande i kommunstyrelsen. Planprioriteringen anger vilka strategiska planer och detaljplaner som samhällsbyggnadsförvaltningen ska starta eller arbeta vidare med under kommande år.

Planprioriteringen utgörs av prioriteringsgrupperna 1, 2 och 3 där planer inom grupp 1 i högre grad överensstämmer med ett antal fastställda kriterier. Denna detaljplan har i planprioriteringen för 2025-2026 fått prioritering 1.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts och kommunen bedömer att detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan. Detaljplanens karaktäristiska egenskaper bedöms inte ställa krav på en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Platsens förutsättningar bedöms inte vara sådana att en MKB krävs utifrån det som föreslås i detaljplanen och effekterna av det som föreslås i detaljplanen bedöms inte vara betydande. Miljöeffekterna av detaljplanen skadar inte människors hälsa och säkerhet, varken direkt eller indirekt.

MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

Användning av allmän plats

GATA – Gata:

Motiv: Användningen gata ska tillämpas för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. I användningen ingår även komplement som behövs för gatans funktion.

Bestämmelsen avser hela det område som avses användas som gata i detaljplanen. Ytan inkluderar både körbana för bil samt kombinerad gång- och cykelbana. I några fall innebär detta att kvartersmark tas i anspråk för att möjliggöra för båda funktionerna. Genom att planlägga marken som allmän plats så säkerställs att kommunen kan ta över huvudmannaskapet för området.

P-PLATS – Parkering:

Motiv: Användningen parkering ska tillämpas för områden för parkering. I användningen ingår även komplement som behövs för parkeringens funktion.

Bestämmelsen gäller för stora delar av den nuvarande parkeringsplatsen framför skolan som även fortsättningsvis avses användas som parkeringsplats.

Park – Park:

Användningen park ska tillämpas för områden för grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda. I användningen ingår även komplement till parkens användning.

Bestämmelsen omfattar området för befintlig park nordväst om korsningen Skolgatan/Centrumgatan, de ytor som omger parkeringsplatsen framför skolan samt två mindre tillkommande ytor utmed Skolgatans västra del. Parkremsan som avskiljer Skolgatan från parkeringsplatsen avses inrymma tillräckligt utrymme för både befintliga trädplanteringar samt den tillkommande gång- och cykelbanan. Vid Skolgatans västra del möjliggör parkytorna två mindre platsbildningar med sittplatser och enklare plantering. Genom att planlägga marken som allmän plats så säkerställs att kommunen kan ta över huvudmannaskapet för området.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

gc-väg₁ – Gång och cykelväg

Motiv: Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats.

Bestämmelsen avser hela det område som avses användas som gata i detaljplanen förutom Gästgivaregatan. Motivet är att säkerställa att den planerade gång- och cykelbanan uppförs och utformas enligt trafikutredningens slutsatser.

plantering₁ – Plantering med växtbäddar för dagvatten ska anordnas som avskiljer parkeringsraderna från varandra

Motiv: Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats.

Bestämmelsen avser hela den ytan som regleras som parkeringsplats. Motivet är att säkerställa att dagvattnet från parkeringsplatsen omhändertas i enlighet med Alingsås kommuns dagvattenstrategi. Funktionellt innebär det att parkeringsraderna avgränsas på ett sätt som förhindrar genomkörning. Samtidigt får platsen en utformning som harmoniserar med angränsande parkmiljö och bidrar med ekosystemtjänster.

plantering₂ – Plantering med trädrad ska anordnas

Motiv: Bestämmelser om utformning av allmän plats ska tillämpas för att reglera utformning på allmän plats.

Egenskapsbestämmelser för hela planområdet

Genomförandetiden är 5 år för hela planområdet: Då planförslaget inte avses medföra några större förändringar när det gäller utformningen av allmän plats och kvartersmark bedöms 5 år vara lämpligt som genomförandetid.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH KONSEKVENSER

Stadsmiljö och bebyggelse

Förutsättningar

Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan är tre lokalgator i Sollebrunns tätort. Utmed gatorna ligger flera viktiga lokala målpunkter som exempelvis Sollebrunns torg, skola, bibliotek, församlingshem, samt varierad småhusbebyggelse från olika tidsepoker. Gaturummen är generellt sett storskaliga och dimensionerade utifrån en annan tids ideal för utformning av trafikmiljöer.

I planprogramsarbetet för Sollebrunns tätort och de medborgardialoger som genomfördes framkom att det saknas trygga och säkra förbindelser för gående och cyklister inom tätorten.

Konsekvenser

Detaljplanen möjliggör inte för någon ny bebyggelse utan innebär främst en möjlighet till utveckling av befintliga gator och offentliga rum. Gaturummen ska omvandlas utifrån den mänskliga skalan. Trädplanteringar och växtlighet har en viktig estetisk funktion för att rama in gatan och ta ner skalan. Befintliga gröna

kvaliteter ska därför utvecklas och tas tillvara när gaturummen får nytt innehåll. Detaljplanen ska även möjliggöra en flexibel användning av gaturummet för att möta framtida behov och förändringar av gatornas och de offentliga platsernas funktioner.

Befintliga träd ramar in gaturummet längs stora delar av Skolgatan.

Kulturmiljö

Förutsättningar

Sollebrunn är en välbevarad mindre tätortsmiljö med karaktäristisk och tidstypisk bebyggelse från främst 1900-talet. Platsen har en lång tradition som kommunikationspunkt med början som vägsäl för vägarna mellan Skara – Lödöse och Alingsås – Vänersborg. När järnvägen kom växte ett samhälle med landsbygdsanknuten industri och handel fram. Bebyggelsen i Sollebrunn visar på kontinuiteten från äldre tid och in i det moderna samhället med miljöer som gästgiveriet, järnvägsstationen, centrumhuset, ålderdomshem, bensinmacken m.m. Kring fyrvägs korsningen Trollhättevägen-Gräfsnäs vägen finns flera mycket välbevarade byggnader från sent 1800-tal till strax efter sekelskiftet (Kulturmiljöprogram för Alingsås kommun, 25 april 2018 § 88).

Skolgatan tangerar den värdefulla kulturmiljön i centrala Sollebrunn och Centrumgatan ingår i sin helhet i denna miljö. Två byggnader längs Centrumgatan har inventerats med högt kulturhistoriskt värde (B) – församlingshemmet (Erska 1:98) och det före detta posthuset som numer används som pastorsexpedition (Erska 1:103, se bild till höger).

Konsekvenser

Eftersom planområdet inte omfattar själva byggnaderna bedöms inte detaljplanens genomförande innebära några negativa konsekvenser för dem. Vid församlingshemmet behöver ett mindre fastighetsintrång genomföras för att

säkerställa godtagbar bredd av gång- och cykelvägen. Intrånget kommer innebära åtgärder i stensättningen framför byggnadens entré (se bild till vänster). Åtgärderna behöver utföras varsamt så att det goda helhetsintrycket från gatan inte påverkas negativt. Den exakta utformningen av ytan studeras vidare av kommunens parkenhet i projekteringsskedet i nära dialog med fastighetsägaren.

Illustration över planerade åtgärder vid församlingshemmet och pastorsexpeditionen.

Sociala värden

Förutsättningar

Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan är tre lokalgator i Sollebrunns tätort. Utmed gatorna ligger flera viktiga lokala målpunkter som exempelvis Sollebrunns torg, skola, bibliotek, församlingshem, samt varierad småhusbebyggelse från olika tidsepoker. Gaturummen är generellt sett storskaliga och dimensionerade utifrån en annan tids ideal för utformning av trafikmiljöer.

I planprogramsarbetet för Sollebrunns tätort och de medborgardialoger som genomfördes framkom att det saknas trygga och säkra förbindelser för gående och cyklister inom tätorten. Gatorna har stor utvecklingspotential, speciellt för gående och cyklister. Idag finns några parkbänkar utplacerade utmed gatorna, men dessa ligger i direkt anslutning till körbanan och utan speciell omsorg kring utformningen som

inbjuder till att sitta ned (se bild till vänster).

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande kommer att innebära att tillgängligheten till de sociala funktionerna utmed gatorna förbättras. Flera sittmöjligheter med parkbänkar och inramande växtlighet kommer att tillskapas utmed gatorna. I och med den nya detaljplanen tar kommunen över huvudmannaskapet för alla allmänna ytor inom planområdet, vilket säkerställer ytornas funktion och skötsel på sikt.

Utanför skolan och biblioteket kommer trafikmiljön delvis att förändras då ytor för gående och cyklister separeras från biltrafiken och platsen får en grönare och mer trafiksäker utformning. Lekplatsen kommer att bli mer tillgänglig och nya trafiksäkra passager kommer att anläggas över Centrumgatan och Skolgatan. För busshållplatserna vid skolan möjliggörs en mer trafiksäker utformning.

Offentlig och kommersiell service

Förutsättningar

Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan binder samman de centrala delarna av Sollebrunn där stora delar av serviceutbudet på orten finns. Vid Skolgatan ligger ortens grundskola, bibliotek och idrottshall samt en förskola. Längs Centrumgatan finns bland annat ett församlingshem och vårdcentral. På torget vid Centrumsgatans norra del finns en stor del av ortens serviceutbud samlat. Öster om Skolgatan på andra sidan Gräfsnäsvägen ligger Sollebrunns busstation.

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande kommer att innebära att tillgängligheten och trafiksäkerheten utmed gatorna förbättras för fotgängare och cyklister, vilket är positivt för invånarnas tillgång till platserna. I övrigt har detaljplanen ingen speciell påverkan på det befintliga serviceutbudet utmed gatorna.

Trafik

Förutsättningar

Motortrafik

Transportstråken genom Sollebrunn utgörs av de statliga vägarna riksväg 42 (Trollhättevägen) och väg 190 (Gräfsnäsvägen). Goda möjligheter finns att pendla med bil till omkringliggande orter så som Trollhättan, Vårgårda, Nossebro och Alingsås. Vid vissa sträckor upplevs dock trafiksäkerheten som bristande. Centrumgatan och Skolgatan ansluter till dessa två vägar.

En trafikmätning av antal fordon och hastigheter har gjorts under november 2020 i samband med planprogramarbetet (Roadinfo och Alingsås kommun 2020-11-25). Mätningarna inom centrala Sollebrunn visade på låga medelhastigheter runt 25 km/h – en bra bit under hastighetsbegränsningen på 40 km/h. Skolgatan hade ca 500 fordon medan Centrumgatan hade ca 650 fordon per dygn, sammantaget i båda riktningarna. Både Centrumgatan och Skolgatan har hastighetssäkrats med farthinder, främst utanför skolan och vårdcentralen.

Det finns två större parkeringsområden i anslutning till planområdet.

Parkeringsplatsen vid skolan har 89 platser i dagsläget används i huvudsak av skolan och besökare till Bjärkehallen. Parkeringsraderna är idag avskiljda från varandra genom temporärt uppställda betongstaket för att förhindra runtkörning (se bild till vänster). Det

andra parkeringsområdet ligger på torget i Sollebrunn centrum och är avsett för livsmedelsbutiken och verksamheterna i närheten.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafikförsörjningen i Sollebrunn är relativt god utifrån ett landsbygdsperspektiv. Från Sollebrunns busstation avgår busslinjer mot Alingsås, Nossebro och Trollhättan. Vid Sollebrunns skola finns en busshållplats som trafikeras av både linjetrafik och skolbussar. Alingsås kommun ansvarar för driften av busshållplatsen.

Skolbussarna angör vid busshållplatsen vid skolan två gånger om dagen på vardagar, morgon och eftermiddag. Som mest är det sammanlagt 7 bussar som angör samtidigt – två linjebussar från Västtrafik och fem skolbussar från ett lokalt bussbolag. Detta inträffar i regel bara tre dagar i veckan på eftermiddagen.

Västtrafiks bussar är 15 m långa. Längden på skolbussarna är 12 m (1 st) respektive 8 m (4 st). Bussarna angör idag via Gästgivaregatan-Centrumgatan och kör ut vid Gräfsnäsvägen. De parkerar längs med Skolgatan på bestämda platser både vid hållplatsfickan vid skolan och avlämningsplatsen vid Bjärkehallen, samt ytan däremellan längs körbanan. Lärare är med för att se till att barnen kommer på rätt buss. Utöver busstrafik anländer skolbarnen även med bil, taxi, cykel och till fots.

Det finns förbättringspotential för att skapa en tryggare och säkrare trafikmiljö för skolbarnen. De två befintliga hållplatsfickorna räcker inte till när alla bussar kommer samtidigt och de bussar som då parkerar mellan gångpassagerna skapar skydd sikt för biltrafikanter från båda håll vid passagerna. Sedan ombyggnaden på 1990-talet finns även en yta mellan det som uppfattas som skolgården och gatan som avgränsas av en låg mur samt staket. Denna yta används som trottoar och som påstigningsplats till skolbussarna. Ytan har lyfts som en risk för skolbarnen i dialogen med skolan och det lokala bussbolaget eftersom elever rör sig utanför staketet, vilket gör dem oskyddade för trafiken (se bild).

Trafikmiljön framför Sollebrunn skola. Den rödmarkerade ytan är utpekad som en risk för skolbarnen i dialogen med skolan och det lokala bussbolaget

Gång- och cykeltrafik

En trafikutredning från 2018 beskriver att gång- och cykelvägnätet i Sollebrunn saknar tydliga kopplingar mellan vissa områden och att flera av de befintliga gångbanorna är smala och bryts av infarter. Cyklister färdas i dagsläget i blandtrafik på både Centrumgatan och Skolgatan. I planprogrammet för Sollebrunns tätort (2021-04-09, dnr 2020.523 KS) beskrivs att det finns goda möjligheter att anlägga trafikseparerade gång-och cykelvägar längs Skolgatan och Centrumgatan. Även passagerna över riksväg 42 och väg 190 lyfts som prioriterade för trafiksäkerhetsåtgärder. Eftersom vägarna har statligt huvudmannaskap behöver åtgärder över dessa vägar samplaneras med Trafikverket. Dessa åtgärder omfattas inte av denna detaljplans genomförande men är viktiga för att koppla samman gång- och cykelvägnätet som helhet.

Förslaget för gång- och cykelvägnätet i planprogrammet för Sollebrunns tätort framhåller bland annat:

- Området kring torget-Centrumgatan-Skolgatan
- Korsningspunkter över riksväg 42 och väg 190 bör studeras närmare
- Området framför skolan bör studeras närmare

Förslag för att stärka gång och cykel från planprogrammet. De tre viktigaste övergångarna över de statliga vägarna är markerade med orangea prickar, och orangea kryss visar hinder för cyklar som föreslås tas bort. Streckade orangea linjer visar förslag på hur gång och cykelnätet kan kopplas ihop genom fem sträckor.

Många elever cyklar eller går till skolan. De kommer främst västerifrån på Skolgatan eller norrifrån på Centrumgatan. De cykelställ som används mest är de vid hållplatsen eller på baksidan av skolan. Det finns även cykelställ vid Plangatan som används mycket, främst av yngre elever. Allmänheten som går eller cyklar längs med Skolgatan går oftast på norra sidan längs med parkeringen.

Konsekvenser

Utformningsförslaget som ligger till grund för detaljplanen har utgått från framtagna trafikutredning. Nedan följer en sammanfattning av förslaget. För en mer detaljerad genomgång av trafikförslaget hänvisas till trafikutredningen.

Den nya gång- och cykelbanan förläggs på norra sidan av Skolgatan och på västra sidan av Centrumgatan. Utgångspunkten har varit att den nya gång- och cykelbanan ska bli 3,0 m bred för att uppnå normal standard enligt Göteborgs tekniska handboks definition. Körbanan för bil föreslås få en bredd som varierar mellan 5,5 och 7 meter. Anpassningar av bredden har föreslagits beroende av vad det är för typ av gata och för att underlätta för svängande eller mötande trafik. Bredden på gång- och cykelbanan anpassas delvis till intilliggande fastigheter.

Större delen av ytan för den nya gång- och cykelbanan kan tas från den befintliga körbanan då körbanebredden för bil minskas. En viss breddning av vägen behöver dock genomföras. I möjligaste mån undviks påverkan på allmänna och enskilda

intressen. På några ställen krävs dock markanspråk på privata fastigheter för att möjliggöra den nya vägsektionen.

Skolgatan

I östra delen av Skolgatan föreslås den nya gång- och cykelbanan ansluta till befintlig gångbana vid korsningen mot Gräfsnäs vägen. På grund av förutsättningarna på platsen föreslås sektionen på sträckan mellan Plangatan och Gräfsnäs vägen få en 6 meter bred körbana för motortrafik, men endast 2 meter bred gång- och cykelbana (se bild nedan).

Längs med Sollebrunns Skola fortsätter den nya gång- och cykelbanan utmed Skolgatans norra sida med en bredd på 3 meter. Placeringen av gång- och cykelbanan utgår från befintlig kantsten och anpassas till befintliga träd som skapar en genomgående grön struktur längs gatan. Körbanan föreslås få en bredd på 6 meter för att möjliggöra möte mellan två större fordon.

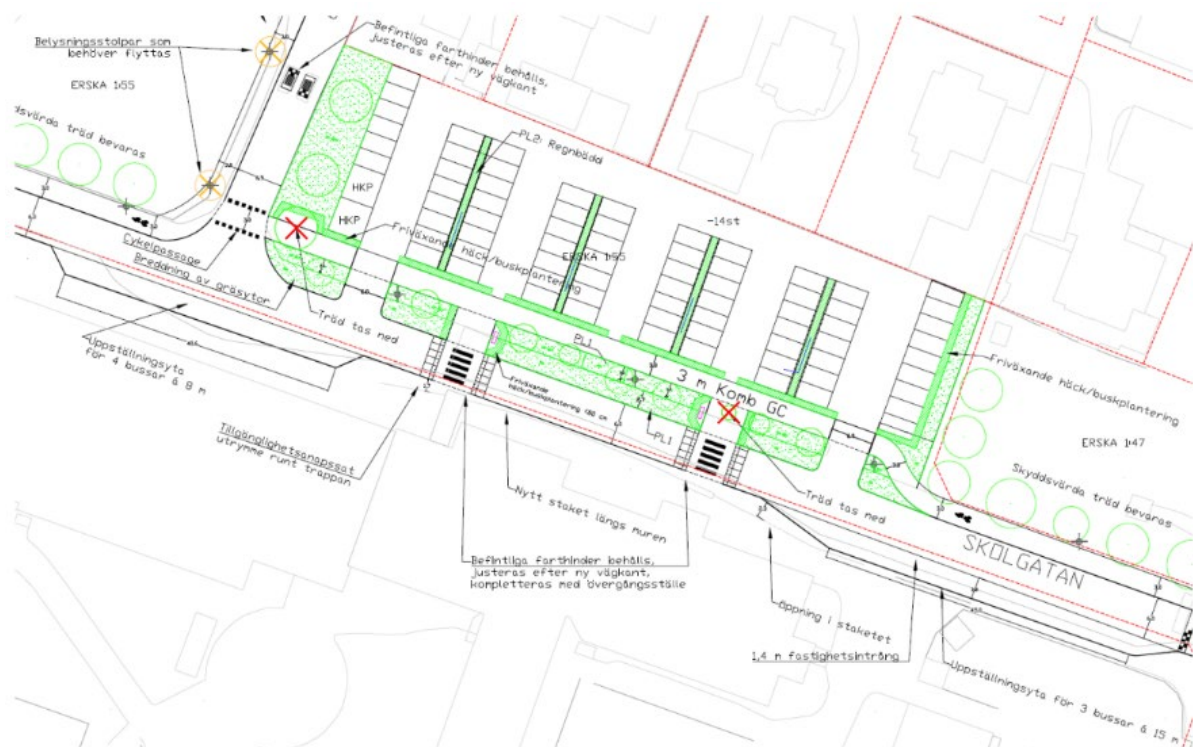
Vid parkeringsplatsen får den nya gång- och cykelbanan en sträckning innanför befintlig trädrad. Sträckningen möjliggör att gång- och cykeltrafiken kan separeras från motortrafiken, vilket är positivt ur ett trafiksäkerhetsperspektiv. Sträckningen möjliggör också att den befintliga trädraden kan bevaras med goda förutsättningar för träden, vilket bidrar till en grön inramning till gatan och en trevligare miljö att vistas i.

Utformningen på den befintliga parkeringsplatsen föreslås gestaltas om för att inrymma nedsänkta regnbäddar för ett utökat omhändertagande av dagvatten. Parkeringsplatsen vid skolan är en utpekad plats för dagvattenhantering i området enligt planprogrammet för Sollebrunn. Antalet parkeringsplatser minskar från 89 st till 75 st enligt förslaget, alltså en minskning med 14 st parkeringsplatser. Kommunens bedömning, utifrån tidigare utförd beläggningsundersökning i samband med planprogramarbetet och senare observationer på plats, är att parkeringsbehovet på platsen täcks även efter minskningen. De två parkeringsplatserna för rörelsehindrade är kvar med ett justerat läge norrut för att ge plats åt gång- och cykelbanan.

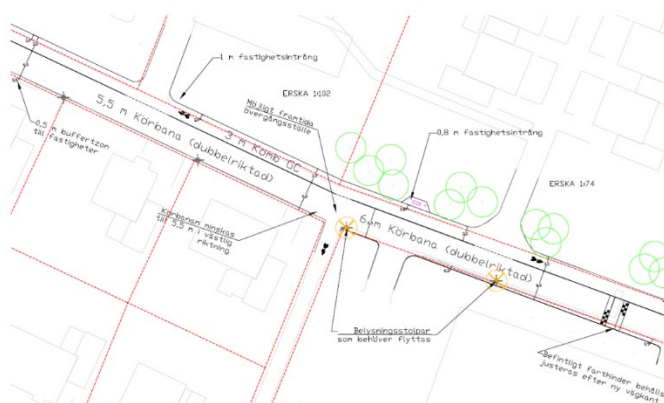
De befintliga angöringsplatserna för skolbussar i direkt anslutning till skolan bevaras likt hur det ser ut i dagsläget, med en viss förskjutning söderut. Västra angöringsplatsen ges en något annan utformning med plats för fyra stycken mindre bussar. Föreslagen lösning kräver att ett par av de mindre bussarna trafikerar via Erskavägen, vilket blir en förändring från nuläget. Östra angöringsplatsen ger plats för 3 stycken stora bussar. Bilden nedan visar

placeringen av angöringsplatserna för skolbussar på den södra sidan av Skolgatan. Staketet som i dagsläget finns vid den östra angöringsplatsen föreslås förlängas för att skapa en tydlig avgränsning mellan skolan och körbanan. Placeringen av staketet föreslås ligga närmare körbanans kant med öppningar för bussens dörrar. Utgångspunkten har varit att skapa förutsättningar för en lösning som liknar den som finns för skolbussarna vid Nossebro skola (se bild till höger).

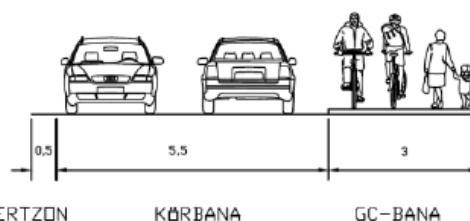
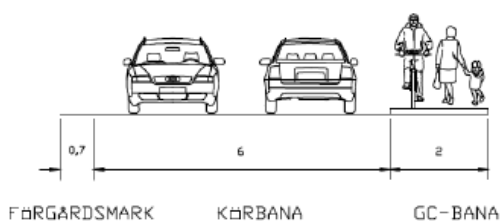
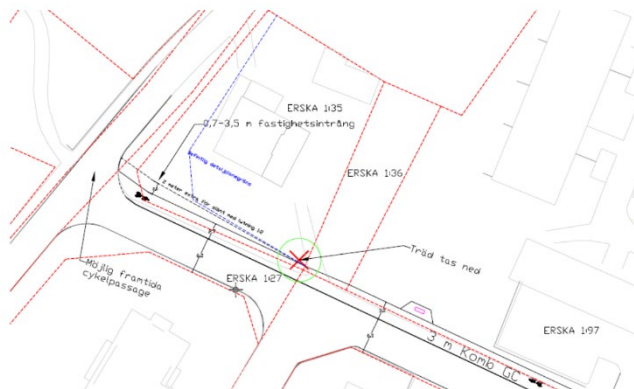
Denna del av förslaget innebär ett markintrång på fastigheten Erska 1:112 söderut som varierar mellan 0,3 och 1,4 meter. Detta medför att det utrymme som tidigare funnits mellan skolans mur och körbanan tas i anspråk. Rekommendationen är att fastighetsägaren placerar ett räcke/staket på den befintliga muren då det blir en höjdskillnad mellan muren och körbanan.

Längs västra delen av Skolgatan föreslås körbanans bredd minska till 5,5 meter då gatans karaktär ändras och går in i ett bostadsområde. Utöver körbanans bredd planeras en skyddszon på 0,5 meter mot fastighetsgräns. Den nya gång- och cykelbanan föreslås fortsätta ha en bredd på 3 meter i denna sektion. Befintlig vägkant behålls på södra sidan. I höjd med infarten till fastigheten Erska 1:74

sker fastighetsintrånget istället mot den norra sidan för att anpassa till befintlig bebyggelse västerut på Skolgatan. Markintrången på fastigheterna Erska 1:74, Erska 1:102, Erska 1:97 och Erska 1:36 är ca 1 meter. Ytorna som tas i anspråk består främst av gräsytor.

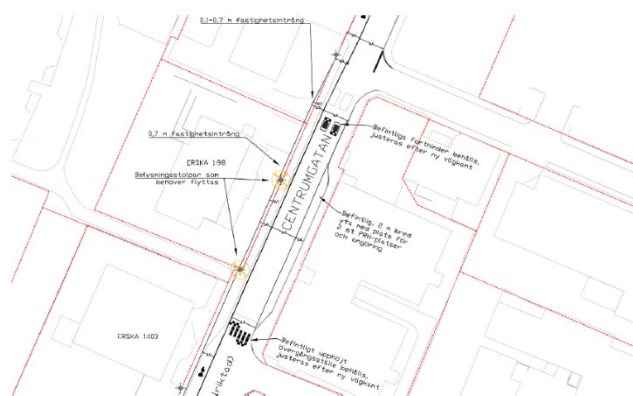
I korsningen Erskavägen/Skolgatan föreslås en nedsänkt kantsten där gång- och cykelbanan möter körbanan. Om behov finns framöver är det möjligt att anlägga en cykelpassage över Erskavägen som binder ihop befintlig gång- och cykelbana på västra sidan Erskavägen med den nya gång- och cykelbanan längs med Skolgatan. Bredden på gång- och cykelbanan föreslås vara minst 2,7 meter bred. Extra yta vid sidan av gång- och cykelbanan föreslås tas i anspråk för att inkludera den slänt som på grund av höjdskillnaderna behövs på norra sidan om gång- och cykelbanan mot fastighet Erska 1:35. Markintrånget blir mellan 0,7 och 3,5 meter.

Sektioner för Skolgatan

Centrumgatan

I södra änden där Centrumgatan möter Skolgatan breddas körbanan till 6,5 meter för att skapa tillräcklig körbredd för bussar och lastbilar i korsningen. Intill Skolgatan föreslås en cykelpassage för att underlätta framkomligheten på gång- och

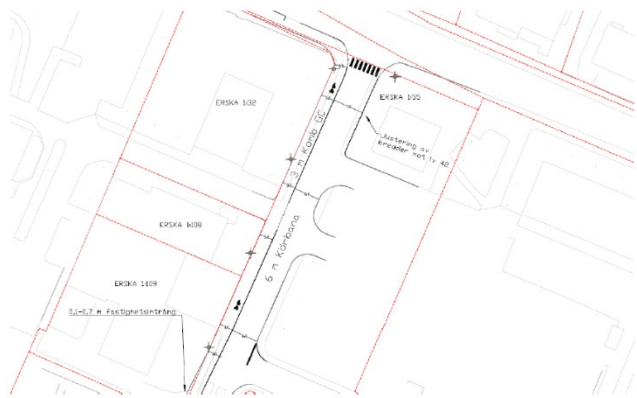

cykelbanan längs norra sidan av Skolgatan. Befintliga farthinder föreslås vara kvar för att hastighets-säkra trafik intill vid lekplatsen.

Längs med Centrumgatans västra sida föreslås den nya gång- och cykelbanan få en bredd på 3 meter. Körbanan föreslås få en bredd på 6 meter i mitten av sträckan för att möjliggöra möten mellan större fordon. I höjd med vårdcentralen, som

ligger i mitten av Centrumgatan, finns parkeringsfickor med plats för lastplats och parkering för rörelsehindrade. Detta utrymme föreslås vara kvar. Befintliga farthinder på båda sidor om vårdcentralen föreslås vara kvar, men justeras efter ny väggkant.

I norra änden där Centrumgatan möter Trollhättevägen/riksväg 42 breddas körbanan till 7 meter för att skapa tillräcklig körbredd för bussar och lastbilar i korsningen, se Figur 13. Utformningen av körbanan i norra änden av Centrumgatan motsvarar dagens utformning förutom att den är förskjuten något österut för att möjliggöra plats för en 3 meter bred gång- och cykelbana på västra sidan.

Trafikförslaget utgår i stora delar ifrån att gångbanan på östra sidan om Centrumgatan behålls likt befintligt. Det gör att markintrång krävs på västra sidan av Centrumgatan för att möjliggöra gång- och cykelbanan. På fastigheterna Erska 1:98 och Erska 1:109 blir mark-intrånget mellan 0,1 och 0,7 meter.

Den nya gång- och cykelbanan behöver även ansluta på ett bra sätt till gång- och cykelvägnätet utanför planområdet. Framför allt behöver trafiksituationen vid passagerna över Trollhättevägen och Gräfsnäs vägen förbättras. Utformningen av passagerna behöver göras i dialog med Trafikverket. Detta ingår dock inte i denna detaljplans genomförande.

Sektioner för Centrumgatan

Naturmiljö

Förutsättningar

Det finns inte något naturområde inom planområdet men det finns gott om träd och gräsytor utmed gatorna och i parken vid korsningen Skolgatan/Centrumgatan. Träden bidrar till estetiska värden och tillför ekosystemtjänster till tätortsmiljön i Sollebrunn. Ekosystemtjänsterna är bland annat viktiga för att möta framtida klimatutmaningar.

För att beräkna ekosystemtjänsternas värde och återställningskostnad för träden kan man utgå från den s.k. *Alnarpsmodellen*. Beräkningen tar bland annat hänsyn till trädets vitalitet, art, ålder och storlek. Parklindarna norr om Skolgatan exempelvis har enligt modellen ett värde på ca 300 000 kr kronor per träd. Återställningskostnad för samtliga 6 lindar skulle alltså bli ca 1 800 000 kr inklusive inköp och etableringsskötsel. Dessa 6 lindar bidrar årligen med:

- **168 kg** producerat syre – (vilket motsvarar 272 dagars syre för 1 person)
- **4000 liter** reduktion av dagvattenavrinning
- **1400 gram** reduktion av luftföroreningar
- **231 kg** lagring av koldioxid

Längs Skolgatan finns ett 50-tal träd i och i anslutning till planområdet belägna både på allmän plats och kvartersmark. Längs Centrumgatan finns ytterligare ett 15-tal träd. Delar av dessa utgörs av enkelsidiga trädalléer som omfattas av biotopskydd. Vid åverkan på dessa träd behöver dispens från biotopskyddet ansökas hos länsstyrelsen. Träden kan påverkas dels genom att de behöver tas ned helt för detaljplanens genomförande eller genom att de får försämrade förutsättningar för överlevnad på grund av att anläggning och grävarbeten utförs i trädens närhet.

Konsekvenser

Längs stora delar Skolgatans minimeras påverkan på befintliga träd norr om gatan genom att vägsektionen breddas något söderut. Längs Centrumgatan kan i huvudsak redan hårdgjorda ytor användas för breddning för den nya gång- och cykelvägen, vilket gör att det inte förväntas bli någon speciell påverkan på befintliga träd.

Tre träd kommer dock att behöva tas ned helt för att göra plats för den nya gång- och cykelvägen:

- En skogslönn belägen på kvartersmark norr om Skolgatan vid korsningen Skolgatan/Erskavägen.
- En skogslind belägen på allmän platsmark nordöst om korsningen Skolgatan/Centrumgatan. Trädet omfattas av biotopskydd, vilket innebär att dispens behövs.
- En mindre skogslind på allmän platsmark vid den östra gångpassagen över Skolgatan från skolan mot de tillkommande bostadshusen. Trädet omfattas av biotopskydd, vilket innebär att dispens behövs.

Påverkan på övriga träd behöver minimeras under genomförandefasen.

Anläggningsarbeten i trädens närhet ska ske i samråd med kommunens parkenhet för att undvika åverkan på träden. I övrigt behöver trädens rotsystem skyddas vid markarbeten, se vidare i Länsstyrelsernas broschyr – ”Skydda träden vid arbeten”.

Vid nedtagning av träd är Alingsås kommuns trädplan vägledande, liksom principen ”ett träd ner – tre nya upp”. I och med att tre befintliga träd behöver tas ned kommer därmed 9 nya träd planteras i samband med detaljplanens genomförande. Växtval till trädplantering, häckar och nya regnbäddar görs utifrån ståndort. Arter ska gynna den biologiska mångfalden, gärna attrahera pollinatörer och komplettera de växter som finns i närmiljön. En lång växtsäsong eftersträvas genom artval som blommar på olika delar av året. I regnbäddar planteras en blandning av buskar och perenner som tål både perioder av torka och stående vatten.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer, MKN, är regler om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna beslutas för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Planeringsförutsättningar

Planområdet ligger i anslutning till två vältrafikerade trafikleder – Trollhättevägen och Gräfsnäs vägen men miljö kvalitetsnormen för luft överskrids inte i nuläget.

Konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen kommer inte att innebära någon speciell förändring av luftkvaliteten på platsen. I förlängningen kan även förbättrade gång- och cykelmöjligheter i Sollenbrunn leda till att fler korta resor med bil undviks, vilket bidrar till att minska andelen luftföroreningar.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Planeringsförutsättningar

Mellbyån är recipient. Ekologisk status är måttlig på grund av hydromorfologisk påverkan från jordbruk. Kemisk status uppnår ej god avseende bromerad difenyleter och kvicksilver.

Konsekvenser

Ambitionen med detaljplanen är att bidra till viss förbättring av MKN för vatten i samband med genomförandet av detaljplanen. Genom att anlägga nedsänkta växtbäddar på parkeringsplatsen beräknas föroreningsinnehållet i dagvattnet minska något innan det leds vidare till recipient. I förlängningen kan även förbättrade gång- och cykelmöjligheter i Sollenbrunn leda till att fler korta resor med bil undviks, vilket minskar andelen föroreningar som förs vidare med dagvattnet.

Miljö kvalitetsnormer för buller

Planeringsförutsättningar

Planområdet ligger i anslutning till två vältrafikerade trafikleder – Trollhättevägen och Gräfsnäs vägen men miljö kvalitetsnormen för buller överskrids inte i nuläget.

Konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen kommer inte att innebära någon speciell förändring av bullernivåerna på platsen. I förlängningen kan förbättrade gång- och cykelmöjligheter i Sollebrunn leda till att fler korta resor med bil undviks, vilket bidrar till att minska bullret som genereras från motordriven trafik.

Hushållningsbestämmelser enligt Miljöbalken

Planeringsförutsättningar

Detaljplanen bedöms vara förenlig med de grundläggande bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kapitlet i Miljöbalken. Ingen jordbrukmark eller skogsmark tas i anspråk och området har inte bedömts som ekologiskt särskilt känsligt i kommunens översiktsplan.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Planeringsförutsättningar

En miljöteknisk markundersökning har tagits fram i samband med detaljplanearbetet för att undersöka markens lämplighet för så kallad känslig markanvändning, som exempelvis bostadsändamål. Denna detaljplanen möjliggör inte för denna typ av markanvändning, men utredningen innehåller ändå viktig information som kan vara användbar vid markarbeten på den stora parkeringen framför skolan.

På flera närbelägna fastigheter norr om undersökningsområdet har verksamheter som potentiellt kan ha förorenat mark och grundvatten bedrivits. Dessa verksamheter utgörs främst av mindre verkstäder och viss hantering av drivmedel. För mer information hänvisas till den miljötekniska markundersökningen (WSP 2023-01-13).

Konsekvenser

Den miljötekniska markundersökningen visar att jorden inom undersökningsområdet inte är starkt påverkad av föroreningar. Några betydande miljö- eller hälsorisker till följd av föroreningar i jord bedöms därför inte föreligga. Beroende på behov av schakt vid anläggningsarbeten vid parkeringsplatsen kan det tillkomma kostnader vid behov av kvittblivning av lermassor. Förhöjda halter av arsenik och PAH-H inkl. benso(a)pyren har påvisats i det ytliga grundvattnet. Detta bedöms dock inte utgöra några betydande miljö- eller hälsorisker vid planerad markanvändning. I samband med eventuell schaktning skulle det däremot kunna bli nödvändigt med rening av pumpat länsvatten, vilket då innebär tillkommande kostnader. Kompletterande analyser av naturlig lera som behöver schaktas upp rekommenderas i samband med detaljprojektering.

Risk för översvämning

Planeringsförutsättningar

Nederbördstillfällena när de regnar mycket under kort tid brukar definieras som skyfall. Enligt SMHI definieras ett skyfall som minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut. Primärt omhändertas dagvatten av det befintliga dagvattennätet, däremot är kapaciteten i ledningsnäten otillräckliga för att hantera volymerna som alstras från ett skyfall. Klimatförändringarna förväntas leda till mer intensiv korttidsnederbörd därmed

fler tillfällen av skyfall. Kommunens skyfallskartering visar att parkeringen utgör en lågpunkt där vattenmassor ansamlas vid skyfall.

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka översvämningssituationen på platsen. De genomsläppliga ytor som tas i anspråk för att anlägga gång- och cykelvägen är mycket små och bedöms inte ha någon märkbar påverkan. Vid parkeringsplatsen anläggs nedsänkta växtbäddar. Flera nya träd och andra gröna kvaliteter tillförs, vilket ger en viss ökad möjlighet till fördröjning av dagvatten även vid skyfall. Vid större nederbörd kan parkeringen tillfälligt tillåtas att översvämmas utan att det utgör en risk för människors hälsa och säkerhet.

Buller och föroreningar

Planeringsförutsättningar

Trollhättevägen är primär transportled för farligt gods. Planområdet angränsar till Trollhättevägen vid Centrumgatans norra ände.

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande innebär inga speciella konsekvenser avseende buller och föroreningar. I förlängningen kan förbättrade gång- och cykelmöjligheter i Sollebrunn leda till att fler korta resor med bil undviks, vilket bidrar till att minska andelen buller och föroreningar som genereras från motordriven trafik.

Räddningsvägar

Planeringsförutsättningar

Alla byggnader ska vara tillgängliga för en räddningsinsats via gatunätet eller motsvarande. Avståndet mellan räddningsfordonens uppställningsplats och byggnadens angreppspunkt bör inte överstiga 50 meter. En räddningsväg ska uppfylla kraven i Boverkets byggregler (BBR) och vara tydligt markerad med skyltar såsom parkeringsförbud och räddningsväg.

Följande mått ska uppfyllas för god åtkomst för räddningstjänsten:

- Bredd på körbana: Minst 3 m.
- Vertikalradie: Minst 50 m.
- Fri höjd (avser såväl byggnader som växtlighet): 4 m.
- Tåla axeltryck: Minst 100 kN.
- Högsta längslutning: 8 %.
- Högsta tvärfall: 2 %.

Konsekvenser

En omvandling av gaturummet enligt detaljplanens intentioner innebär inte att räddningstjänstens förutsättningar att nå befintlig bebyggelse försämrats. Körbanebredder för bil är 5,5-6,0 m, beroende på gatans karaktär, vilket är i proportion till rekommenderad utformning enligt Trafikverkets rekommendationer och

allmän vägstandard. Vid skolan bedöms den nya utformningen av bussfickorna förbättra åtkomligheten genom att risken att bussar blir stående i körbanan minskar.

Riksintressen

Planeringsförutsättningar

Planområdet omfattas av riksintresse för luftfart, påverkansområde väderradar, MSA-områden samt stoppområde för höga objekt, enligt 3 kap 6 § miljöbalken (1998:808).

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande innebär inga konsekvenser för ovan nämnda riksintressen.

Geologiska och geotekniska förhållanden

Planeringsförutsättningar

De naturliga jordlagren inom fastigheten utgörs av glacial lera. Planområdet utgörs idag främst av lokalgator samt en större parkering.

Konsekvenser

Då detaljplanen endast förändrar markanvändningen marginellt i och med utbyggnaden av den nya gång- och cykelbanan bedöms marken fortsatt lämplig för ändamålet.

Hydrologiska förhållanden

Planeringsförutsättningar

Planområdets östra del utgör primär skyddszon för grundvättentäkt. Grundvattnets huvudsakliga strömningsriktning är mot Mellbyån i öst.

Konsekvenser

Detaljplanen medför inga förändringar för de hydrologiska förhållandena på platsen.

Teknisk försörjning

El, fjärrvärme och tele

Planeringsförutsättningar

Ett flertal underjordiska ledningspaket med elledningar korsar gatorna på flertalet ställen och vid några sektioner löper de parallellt utmed gatan. Även vid parkeringen och parken finns befintliga ledningar förlagda. Elledningarna är allmännyttiga och rätten till dem behöver säkerställas.

Konsekvenser

Två befintliga belysningsstolpar längs Skolgatans södra sida och fyra belysningsstolpar längs Centrumsgatans västra sida bedöms påverkas av planändringen och behöver flyttas in för att frigöra utrymme för den nya vägsektionen. I övrigt bedöms föreslagen utformning av gaturum och övriga allmänna ytor inte påverka ledningarnas befintliga läge. Eventuell påverkan på befintliga ledningar behöver studeras vidare vid projektering av de planerade åtgärderna.

Dricksvatten och spillvatten

Planeringsförutsättningar

Det finns befintliga dricksvatten- och spillvattenledningar förlagda utmed gatunätet inom stora delar av planområdet.

Konsekvenser

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära någon påverkan på befintliga ledningar. Frågan behöver studeras vidare under projekteringen av planerade åtgärder.

Dagvatten

Planeringsförutsättningar

Det finns befintliga dagvattenledningar förlagda utmed gatunätet inom stora delar av planområdet. Parkeringen utgör en lågpunkt där dagvatten avleds genom ett antal befintliga dagvattenbrunnar.

Alingsås kommuns dagvattenstrategi (antagen av kommunfullmäktige september 2020) anger bland annat att dagvatten i första hand ska omhändertas i hållbara dagvattenanläggningar som möjliggör infiltration, rening, fördröjning och trög avledning, samt att snläggningsarna ska ha en kapacitet motsvarande minst 12 mm nederbörd per kvadratmeter hårdgjord yta.

Konsekvenser

Genom anläggning av växtbäddar på parkeringsplatsen kommer detaljplanens genomförande att bidra till viss rening och fördröjning av dagvatten och därmed även till målpuppfyllelsen i kommunens dagvattenstrategi. Vid anläggning av växtbäddarna behöver lämplig anslutning till ledningsnätet utredas. Detaljplanens genomförande bedöms i övrigt inte innebära någon ökad belastning på befintliga dagvattenledningar.

Brandvattenförsörjning och olycksvatten

Planeringsförutsättningar

Det finns fyra befintliga brandposter i inom planområdet vid Skolgatan och Gästgivaregatan.

Konsekvenser

De tre befintliga brandposterna utmed Skolgatan berörs av den planerade omvandlingen av gatan. Vid skolan finns två brandposter som ligger i körbanan vid upphöjda passager för gång och cykel. Längre västerut längs Skolgatans norra sida finns en befintlig brandpost i kanten mot grönytan som kommer att hamna i den nya gång- och cykelbanan. Brandposterna kan vara kvar men behöver eventuellt höjas upp för att hamna i nivå med gatan. Detta behöver studeras vidare under projekteringen. Brandposten vid Gästgivaregatan påverkas inte av planförslaget.

Avfall

Planeringsförutsättningar

Tillgängligheten för avfallsfordon är god inom planområdet och flera alternativa möjligheter till rundkörning finns. Enligt gällande renhållningstaxa ska dragvägar mellan avfallsutrymme och uppställningsplats ska vara så korta som möjligt och inte överstiga 10 meter. Under vissa förhållanden kan dock ett avstånd upp till 40 meter vara acceptabelt. Avfallsavdelningen ska då ge ett skriftligt godkännande.

Konsekvenser

Tillgängligheten för avfallsfordon påverkas inte av genomförandet av detaljplanen. I samband med återplantering av träd och uppsättning av belysningsstolpar behöver det säkerställas att tillräckligt utrymme finns för lastbilar (4,7 m fri höjd).

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Denna del av planbeskrivningen redogör för hur detaljplanen är tänkt att genomföras. Här redovisas organisatoriska, ekonomiska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder som planeras att genomföras för ett ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap

I och med genomförandet av detaljplanen så tar kommunen över huvudmannaskapet för gatorna Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan, samt övrig allmän plats som framgår av plankartan. Det innebär att kommunen kommer att ansvara för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av dessa gator och övrig allmän plats inom planområdet. Gatorna och berörda ytor var i föregående detaljplan utlagda med enskilt huvudmannaskap och gatorna har förvalts av Sollebrunns Vägförening, som fortsatt förvaltar majoriteten av övriga gator inom Sollebrunns tätort. Skolgatan och Gästgivaregatan angränsar i öster till väg 190, Gräfsnäs vägen, och Centrumgatan angränsar i norr till väg 42, Trollhättlevägen, som båda är statligt förvaltade. I väster angränsar Skolgatan

mot Erskavägen som kommer att fortsätta tillhöra Sollebrunn ga:3 och förvaltas av Sollebrunns Vägförening.

Ansvarsfördelning

Alingsås kommun projekterar och utför samtliga åtgärder på allmän plats. Det innebär bland annat att kommunen kommer att utföra och bekosta breddningar och nybeläggning av gator, utbyggnad av gång- och cykelväg samt anlägga en öppen dagvattenhantering och planteringar inom parkeringsytan vid Skolgatan.

Kommunen kommer även att bekosta och utföra återställandet av de fastigheter som berörs av inlösen av allmän plats.

Avtal

Kommunen ska skriva avtal med ägarna till fastigheterna Erska 1:27, Erska 1:35, Erska 1:74, Erska 1:97, Erska 1:98, Erska 1:102, Erska 1:109, Erska 1:112 berörande inlösen av allmän plats. Avtalen kommer också att övergripande precisera återställandet efter fastighetsintrånget och de tomtmarksanläggningar som kommunen kommer att ersätta inom dessa fastigheter.

Kommunen och Sollebrunns Vägförening ska skriva en överenskommelse om övertagande av gatorna som ska ligga till grund för omprövningsförrättningen berörande Sollebrunn ga:3.

Kommunen och Alingsåshem lokaler AB ska skriva ett genomförandebrev kopplat till ombyggnationen och återställandet av bussfickorna inom fastigheten Erska 1:112.

Samtliga avtal bör vara undertecknade innan kommunen tar upp detaljplanen för antagande.

Tidplan

Utgångspunkten är att detaljplanen ska antas under första halvan av 2026.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter

Utöver kommunal mark inom fastigheterna Erska 1:36 och Erska 1:55, föreslås mark tas i anspråk från följande fastigheter för att skapa allmän plats: Erska 1:27, Erska 1:35, Erska 1:74, Erska 1:97, Erska 1:98, Erska 1:102, Erska 1:109, Erska 1:112. Allmän platsmark överförs genom fastighetsreglering till den kommunala fastigheten Erska 1:55.

Kvartersmark

Ingen ny kvartersmark tillkommer i och med detaljplanen.

Gemensamhetsanläggning

Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan ingår i Sollebrunn ga:3 som förvaltas av Sollebrunns Vägförening. Gemensamhetsanläggningen kommer att omprövas i en lantmäteriförrättning efter antagandet av detaljplanen.

Ansökan om lantmäteriförrättning

Kommunen ansöker om och bekostar lantmäteriförrättningarna för inlösen av allmän plats samt omprövning av Sollebrunn ga:3.

Rättigheter

Officialservitutet för ledningar 15-ERK-547.1 inom fastigheten Erska 1:98, till förmån för Erska 1:55, upphör att gälla inom det område som löses in som allmän plats eftersom förmånsfastighet och belastad fastighet blir den samma inom området efter lantmäteriförrättning.

Ekonomiska frågor

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Genomförandet av detaljplanen innebär investeringskostnader för kommunen för upprustning av gatorna, nybyggnation av gång- och cykelväg samt investeringar inom parkeringsytan vid Skolgatan.

Kommunen kommer att betala ersättning för den mark som kommunen förvärvar av privata fastighetsägare samt stå för de tomtmarksanläggningar som krävs för ett återställande inom fastigheterna. Kommunen bekostar lantmäteriförrättningarna kopplat till inlösen av allmän plats samt omprövning av Sollebrunn ga:3.

På längre sikt innebär övertagandet av gatorna en ökad drift- och förvaltningskostnad för kommunens driftsorganisation.

Ekonomiska konsekvenser för enskilda fastighetsägare

Alingsåshem lokaler AB står för kostnaderna för anpassningsåtgärder av bussfickorna inom fastigheten Erska 1:112.

Utöver det så kommer inga enskilda fastighetsägare att behöva bekosta någon del av genomförandet.

De fastigheter som berörs av inlösen av allmän plats ersätts i enlighet med gällande ersättningsregler.

Ekonomiska konsekvenser för Sollebrunns Vägförening

Sollebrunns Vägförening kommer genom överenskommelse med kommunen att överlåta gator och övrig allmän plats inom planområdet, som förvaltas av föreningen, utan kostnad.

Genomförandet av detaljplanen och omprövning av gemensamhetsanläggningen Sollebrunn ga:3 innebär minskade intäkter på grund av eventuell minskning av andelstal för berörda fastigheter såväl som minskade kommunala vägbidrag på grund av att den totala vägsträckan blir kortare. Däremot behöver inte vägföreningen stå för framtida investerings- och underhållskostnader för Skolgatan, Centrumgatan och Gästgivaregatan efter det kommunala övertagandet av huvudmannaskapet.

Tekniska frågor

El- och teleledning

Belysningsstolpar kommer att behöva flyttas vid utbyggnation av gång- och cykelväg och Bjarke Energi kommer att bli kontaktade i god tid innan tänkt genomförande. Telia samt övriga nätägare ska kontaktas i god tid innan arbeten påbörjas som påverkar deras anläggningar. Minst fyra månader innan några arbeten påbörjas i närheten av Telias anläggningar önskar Telia AB att beställning har inkommit på eventuell undanflyttning.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Ludvig Königsson, planarkitekt (projektledare)

Emelie Spreitzer Aspenheim, planarkitekt (biträdande projektledare)

Rebecca Wedberg, exploateringsingenjör

Linnea Bergquist, trafikplanerare

Matilda Hellman, landskapsarkitekt

Kommunledningskontoret

POSTADRESS Alingsås Kommun, 441 81 Alingsås

BESÖKSADRESS Sveagatan 12 TFN 0322-61 60 00

E-POST kommunstyrelsen@alingsas.se WEBBPLATS alingsas.se